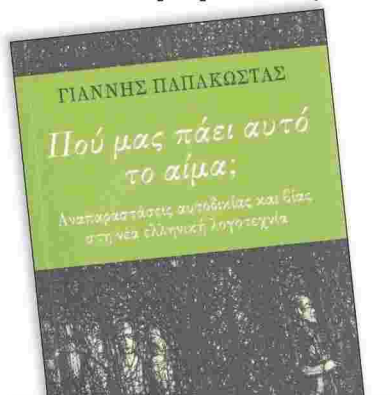

Έκδίκηση και αίμα

ΛΙΑΝ προσφάτως εκυκλοφόρησε η νέα μελέτη του πολυγραφωτάτου Όμοι. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. **Γιάννη Παπακώστα, Πού μάς πάει αυτό τό αίμα; Αναπαράστασις αυτοδικίας και βίας στη Νέα Έλληνική Λογοτεχνία** (έκδ. Πατάκη, σελ. 424, ευρώ 19). Η μελέτη, όπως γράφει ο συγγραφέας, απέρρευσε από την πίεση φίλων και ομοτέχνων για διεύρυνση της ερεύνης που είχε αρχίσει με την μορφή άρθρου σε έπιστημονικών συλλογικό τόμο. Καί όντως διευρύνθηκε πολύ, καθώς καλύπτει έργα συγγραφέων από τά τέλη του 19^{ου} αιώνας (Παπαδιαμάντης) ως σήμερα (βιβλία των τελευταίων ελαχίστων ετών).

Δέν είναι εύχερες σε σύντομο σημείωμα όπως τό παρόν νά παρουσιασθή τό σύνολο των λογοτεχνικών παραδειγμάτων βίας, εκδίκησης, βεντέτας και αυτοδικίας που επέλεξε έξ ευρύτερου, φυσικά, κύκλου ο κ. Παπακώστας για νά προσφέρει στον αναγνώστη μία «γεύση» του φαινομένου αυτού και της αποτυπώσεώς του στην Νεοελληνική Λογοτεχνία. Όμως τό χαρακτηριστικό όλων των κειμένων που επέλεξε νά αναλύση και νά μελετήσει είναι ή τραγικότης των ήρώων και ταυτοχρόνως ή κατά κάποιον τρόπο αναγωγή τους στα πρότυπα της αρχαίας τραγωδίας, έστω και χωρίς κάθαρση έν τέλει. Ίσως μάλιστα ή έλλειψις της καθάρσεως νά είναι ακριβώς τό νεωτερικό στοιχείο, αφού αποκλείεται έτσι ή ήθικη αξιολόγησις των προσώπων από τόν έρευνητή. Τά λογοτεχνικά έργα που επέλέγησαν περιλαμβάνουν κείμενα κλασικά όπως ή «Φόνισσα» του Παπαδιαμάντη ή ό «Βασίλης ό Αρβανίτης» του Μυρβίλη, και άλλα αναφερόμενα στην περίοδο του Πολέμου, της Κατοχής και του Συμμορτοπολέμου, κλασικά για την Άριστερά, όπως αυτά του Δημήτρη Χατζή. Ίσοτίμως εξετάζονται και άλλα έργα ζώντων συγγραφέων που δέν έχουν κριθί από τόν χρόνο, όπως των Ιωάννας Καρυστιάνη, Ρέας Γαλανάκη, Γιώργη Γιατρομανωλάκη, Δημοσθένη Παπαμάργου και Τηλεμάχου Κότσια. Όλα όμως έξυπηρετούν την κεντρική ιδέα και καταδεικνύουν ότι στην λογοτεχνία μας υπάρχουν συνεχείς και έντονες έμμονές σε συγκεκριμένα μοτίβα που ανάγονται στην αρχαιότητα και διαποτίζουν και τό δημοτικό τραγούδι.